

Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2022 r.

Polska

Informacje o DESI

Od 2014 r. Komisja Europejska monitoruje postępy państw członkowskich w zakresie cyfryzacji i publikuje coroczne sprawozdania dotyczące indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI). Każdego roku sprawozdania zawierają profile krajów, dzięki którym państwa członkowskie mogą określić obszary wymagające priorytetowych działań, oraz rozdziały tematyczne przedstawiające analizę na poziomie UE w kluczowych obszarach polityki cyfrowej. DESI pozwala na klasyfikowanie państw członkowskich według poziomu ich cyfryzacji i analizowanie ich względnych postępów w ciągu ostatnich pięciu lat, uwzględniając punkt wyjścia tych państw.

Komisja dostosowała DESI do czterech głównych kierunków określonych we wniosku Komisji dotyczącym decyzji ustanawiającej [program „Droga ku Cyfrowej Dekadzie”](#), który jest obecnie negocjowany przez Parlament Europejski i Radę. We wniosku tym określono cele na szczeblu UE, które mają zostać osiągnięte do 2030 r., aby zapewnić kompleksową i zrównoważoną transformację cyfrową we wszystkich sektorach gospodarki. 11 spośród wskaźników DESI na 2022 r. mierzy cele określone w Cyfrowej Dekadzie. W przyszłości DESI zostanie jeszcze ściślej dopasowany do Cyfrowej Dekady, aby zagwarantować, że w ramach sprawozdań omówione są wszystkie cele.

Jak dotąd cyfryzacja w UE przebiega w różnym tempie, choć istnieją oznaki wyrównywania poziomu między państwami w tym obszarze. Chociaż państwa będące liderami są cały czas te same, znaczna grupa państw członkowskich plasuje się blisko średniej UE. Co ważne większość państw członkowskich, które pięć lat temu miały niższy poziom cyfryzacji, robi szybsze postępy niż pozostałe państwa, co wskazuje na ogólną tendencję do wyrównywania poziomu w dziedzinie technologii cyfrowych w UE.

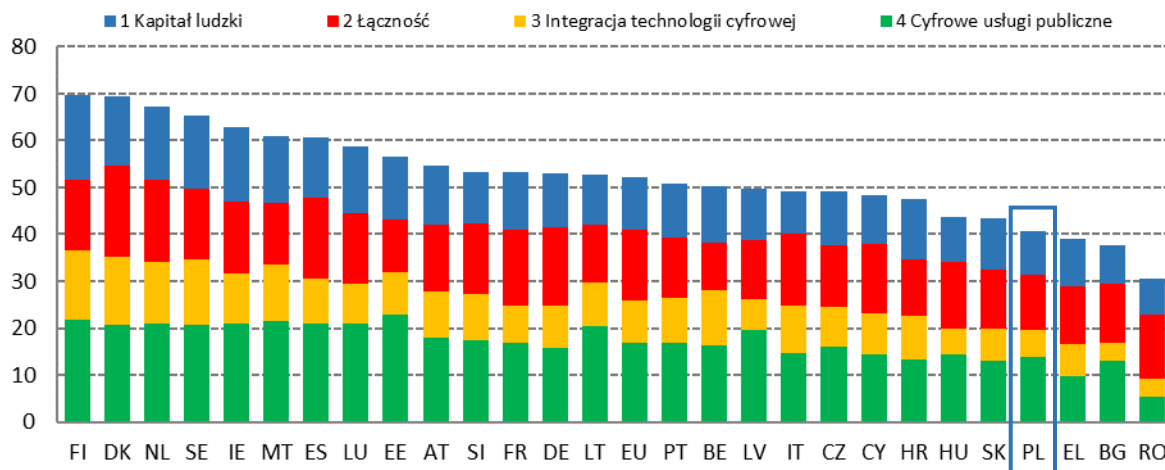
Osiągnięcie założeń Cyfrowej Dekady zależy od wspólnego wysiłku. Każde państwo członkowskie przyczyni się do realizacji tych ambitnych celów, znajdując się w innym punkcie wyjścia, uzależnionym od zasobów, przewagi komparatywnej i innych istotnych czynników, takich jak liczba ludności, skala gospodarki i obszary specjalizacji. Na przykład państwa członkowskie o dużych gospodarkach lub o dużej liczbie ludności będą musiały osiągnąć dobre wyniki, aby umożliwić całej Europie realizację celów do 2030 r. Liderzy w dziedzinie cyfryzacji będą musieli nadal czynić postępy, aby odgrywać wiodącą rolę w cyfryzacji na całym świecie, natomiast potrzeby gospodarcze i społeczne wszystkich państw członkowskich będą stymulowały ich wysiłki w zakresie cyfryzacji.

Przeliczono ponownie wyniki i miejsca w rankingu DESI za poprzednie lata w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich, aby uwzględnić zmiany w danych bazowych. Więcej informacji można znaleźć na [stronie internetowej DESI](#):

Informacje ogólne

DESI na 2022 r.	Polska		UE
	miejsce	wynik	wynik
	24	40,5	52,3

Ranking indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego na 2022 r.

W edycji na 2022 r. rankingu indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na tle 27 państw członkowskich UE Polska plasuje się na 24. miejscu. W latach 2017–2022 zagregowany wynik DESI w odniesieniu do Polski przekroczył jednak nieco unijną średnią, co świadczy o tym, że Polska nadrabia zaległości w stosunku do reszty UE¹.

Nadal występuje trwała luka, jeśli chodzi o kategorię „Kapitał ludzki”, w której Polska zajmuje 24. miejsce z wynikiem poniżej średniej we wszystkich wskaźnikach. Jedynie 43% osób w wieku od 16 do 74 lat posiada co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe (UE 54%), a 57% – co najmniej podstawowe umiejętności tworzenia treści cyfrowych (UE 66%). Specjaliści w dziedzinie ICT w tej dziedzinie stanowią w Polsce nieco niższy odsetek siły roboczej niż średnia UE.

Jeśli chodzi o odsetek absolwentów kierunków w dziedzinie ICT, Polska nadal plasuje się poniżej średniej UE. Niedobór specjalistów ma istotny wpływ na absorpcję technologii cyfrowych przez przedsiębiorstwa. Jedynie 18% przedsiębiorstw zapewnia specjalne szkolenia w zakresie ICT, co w połączeniu z niskim poziomem umiejętności cyfrowych i niską skłonnością kadry kierowniczej do inwestowania w tym obszarze uniemożliwia przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, pełne wykorzystanie potencjału gospodarki cyfrowej. Polska cechuje się niskim odsetkiem specjalistów w dziedzinie technologii cyfrowych wśród ludności aktywnej zawodowo, zaś przyszłość w tym zakresie nie rysuje się w jasnych barwach biorąc pod uwagę niski wskaźnik naboru na studia i niską liczbę absolwentów w dziedzinie ICT. Jednakże zasadnicza zmiana poziomu umiejętności cyfrowe będzie miała kluczowe znaczenie dla osiągnięcia przez UE celu Cyfrowej Dekady w zakresie podstawowych umiejętności cyfrowych i specjalistów w dziedzinie ICT.

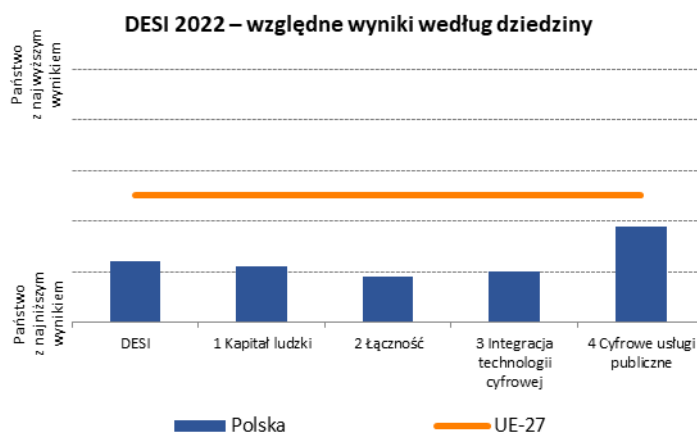
W 2021 r. w Polsce odnotowano wzrost odsetka gospodarstw domowych objętych zasięgiem stałych sieci o bardzo dużej przepływności – 70% w porównaniu z 65% w 2020 r. Nadal istnieją jednak wyzwania związane z rozwojem sieci 5G. W szczególności w 2021 r. jedynie 34% gospodarstw domowych było objętych technologią 5G, czyli poniżej średniej UE wynoszącej 65%, zaś częstotliwości przewidziane na tę technologię nie zostały jeszcze rozdzielone.

¹ Zob. sekcja 1.3 rozdziałów tematycznych DESI 2022.

Technologie cyfrowe nadal zysują na popularności wśród polskich przedsiębiorstw – 19% korzysta z rozwiązań w chmurze, a 32% angażuje się w elektroniczną wymianę informacji (UE: 38%). Istnieje jednak nadal luka, którą należy zlikwidować do 2030 r., aby osiągnąć cel Cyfrowej Dekady w zakresie chmury obliczeniowej, dużych zbiorów danych i sztucznej inteligencji (AI). Obecne wykorzystanie tych technologii waha się od 3% do 19% w porównaniu z unijnym celem 75% do 2030 r. Ważne jest, aby zwiększyć wysiłki polskich przedsiębiorstw na rzecz dalszej cyfryzacji i ich potencjał w tym obszarze, ponieważ jedynie 40% osiąga co najmniej podstawowy poziom wykorzystania technologii cyfrowych (średnia UE: 55%). Nie idzie to w parze z celem Cyfrowej Dekady, zgodnie z którym do 2030 r. nie mniej niż 90% MŚP powinno dysponować „co najmniej podstawowym poziomem” wykorzystania technologii cyfrowych. Polska będzie w stanie przyspieszyć swoją transformację cyfrową dzięki dalszym zachętom do inwestowania, ukierunkowanej pomocy oraz wsparciu (zwłaszcza dla przedsiębiorstw w regionach w niekorzystnym położeniu) oraz poprzez wzmocnienie przedsiębiorczości kobiet w sferze cyfrowej.

Na miejsce Polski w rankingu rzutują ponadto będące poniżej średniej wyniki dotyczące cyfrowych usług publicznych, w przypadku których należy kontynuować wysiłki, aby Polska mogła osiągnąć do 2030 r. cel Cyfrowej Dekady zakładający 100% świadczenia przez internet kluczowych usług publicznych na rzecz unijnych obywateli i przedsiębiorstw. W połączeniu z dodatkowymi działaniami propagującymi korzystanie z usług administracji elektronicznej wśród przedsiębiorstw i osób fizycznych wysiłki te wpłynęłyby dodatkowo na wzrost korzystania z tych usług oraz na poprawę ogólnego wyniku kraju w tym obszarze. Jeśli chodzi o otwarte dane, Polska nadal osiąga bardzo dobry wynik (95% w porównaniu z 81% w przypadku UE). W rankingu pt. „Stopień zaawansowania wdrożenia polityki otwartych danych w 2021 r.” Polska plasowała się na czwartym miejscu, czyli znacznie powyżej średniej UE.

Cyfryzacja pozostaje jednym z kluczowych priorytetów rządu, wraz z uproszczeniem prawodawstwa i poprawą jakości przepisów służących wspieraniu otoczenia działalności gospodarczej. Polska nie ma obecnie specjalnej strategii na rzecz transformacji cyfrowej gospodarki i społeczeństwa. Trwają prace nad określeniem dalszych działań, które mają zostać zrealizowane w ramach nowej perspektywy finansowej w ramach programu Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) na lata 2021–2027 oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na lata 2021–2027. Ponadto planowane jest przyjęcie w trzecim kwartale 2022 r. strategii cyfryzacji w dziedzinie edukacji oraz Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych, uwzględniających perspektywę do 2030 r.

Po rosyjskiej inwazji na Ukrainę [Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – OSE](#) umożliwiła zapewnienie szybkiego, bezpiecznego i bezpłatnego internetu w miejscach już podłączonych do sieci OSE, które stały się punktami przyjmowania osób uciekających z Ukrainy. OSE zapewnia możliwość bezpłatnego zwiększenia przepustowości w szkołach, do których uczęszczają ukraińscy uczniowie. [Państwowy instytut badawczy NASK](#) oraz [Polskie Centrum Programu Safer Internet](#) prowadziły ponadto działania na rzecz podniesienia świadomości oraz przygotowały szereg materiałów edukacyjnych, aby ułatwić nauczycielom pracę z uczniami z Ukrainy oraz pomóc tym uczniom zwalczać stres. Rozpoczęto

ponadto szereg działań na rzecz zwalczania pojawiających się w internecie informacji wprowadzających w błąd (zob. Kluczowe osiągnięcie w latach 2021–2022:).

Aspekty cyfrowe w polskim planie odbudowy i zwiększania odporności (RRP)

Środki przeznaczone na transformację cyfrową stanowią 21,3% (ponad 7,5 mld EUR) całkowitego przydziału środków w ramach planu RRP i przekraczają wymagany, określony w rozporządzeniu, minimalny poziom wynoszący 20%². Spośród sześciu komponentów planu RRP, komponent C dotyczący transformacji cyfrowej wyraźnie wyróżnia się jako główny czynnik służący realizacji celów cyfrowych i zakłada działania na rzecz wdrażania sieci, e-usług w administracji publicznej, kształcenia, umiejętności cyfrowych i cyberbezpieczeństwa. Elementy cyfrowe występują również w innych komponentach.

Oczekuje się, że ten kompleksowy zestaw działań będzie miał trwały wpływ na transformację cyfrową Polski, zwłaszcza na rozwój sieci szerokopasmowej i sieci 5G, co poprawi stan świadczenia usług publicznych na rzecz przedsiębiorstw i obywateli, a także stan cyfryzacji administracji publicznej, przy jednoczesnym wzmocnieniu odporności i cyberbezpieczeństwa. Działania te przyczynią się ponadto do cyfryzacji systemu edukacji oraz do rozwoju umiejętności cyfrowych. Dotyczy to również innych sektorów: cyfryzacja sieci energetycznych powinna służyć lepszemu wprowadzaniu odnawialnych źródeł energii oraz ograniczeniu strat energii i redukcji emisji; elektryfikacja kolei w połączeniu z automatyzacją ruchu będzie stanowić zachętę dla użytkowników do przejścia z indywidualnego na zbiorowy rodzaj transportu; oczekuje się ponadto, że szersze wykorzystanie rozwiązań cyfrowych w zakresie e-zdrowia zwiększy efektywność, dostępność i jakość usług zdrowotnych.

Kluczową kwestią dla realizacji planu RRP jest zapewnienie prawidłowego przebiegu jego wdrażania. Za to zadanie odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Będzie ono wspierane przez specjalny komitet monitorujący składający się z przedstawicieli organów wdrażających plan RRP, partnerów społecznych, organizacji pozarządowych i samorządów lokalnych. Plan RRP przewiduje, że komitet będzie monitorował wdrażanie reform i inwestycji, czuwał nad właściwym wydatkowaniem środków, analizował wpływ podejmowanych działań na gospodarkę i jej sektory, społeczeństwo oraz rozwój regionalny, a także zapewni komplementarność z działaniami realizowanymi w ramach innych źródeł finansowania.

² W każdym planie odbudowy i zwiększania odporności na cele cyfrowe należy przeznaczyć co najmniej 20% całkowitego przydziału środków w ramach planu. Korzystając z załącznika VII do rozporządzenia w sprawie RRF, w planach RRP należało szczegółowo wskazać i uzasadnić, w jakim stopniu każde działanie przyczynia się do osiągnięcia celów cyfrowych – w pełni (100%), częściowo (40%) lub pozostaje bez wpływu (0%). Dzięki połączeniu współczynników z szacunkowymi kosztami każdego działania można obliczyć, w jakim stopniu plan RRP przyczynia się do osiągnięcia celów cyfrowych i czy osiągnął wymagany poziom 20%.